

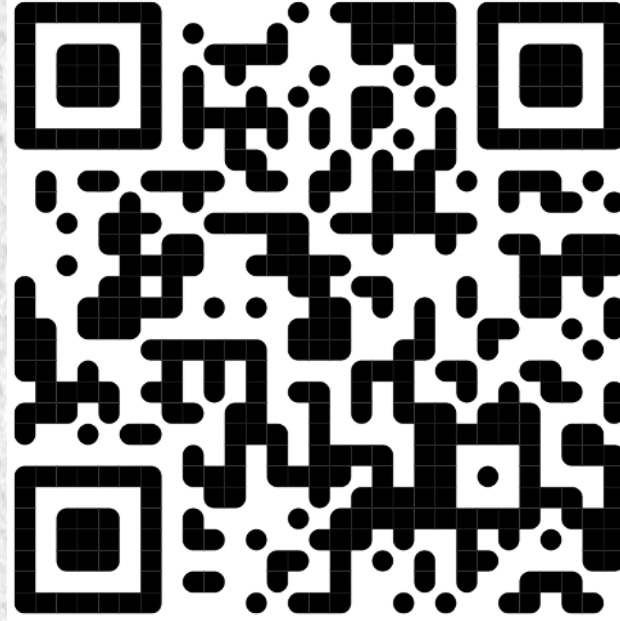
2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
TÜBİTAK 2204-B
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI

Proje Çağrı Metni ve Rehberi

Erişim Adresi:
<https://meb.ai/PunZYT>

Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)

➤ <https://arbis.tubitak.gov.tr>

ARBİS TÜRKÇE | ENGLISH

Araştırma Sorgula ARBİS'e Giriş

TÜBİTAK ARBİS
Araştırma Bilgi Sistemi

Araştırma Bilgi Sistemi (ARBİS), 2004 yılından bu yana Türkiye'nin güncel araştırma veri tabanını oluşturmak amacıyla, TÜBİTAK tarafından tasarlanan ve geliştirilen web tabanlı bir uygulamadır. ARBİS ile Türkiye'de ve yurt dışında görev yapan tüm araştırmaçılar tek bir veri tabanına kayıt olarak özgeçmiş ve yayın/eser bilgilerini girebilmektedir. ARBİS'e kayıt yaptıran ve bilgilerini güncelleyen araştırmaçılar, TÜBİTAK burs ve destek programlarına başvuru yapma, değerlendirme süreçlerinde danışman/ panelist/ izleyici ya da hakem olarak görevlendirilmenin ilk koşulunu yerine getirmiş olacaktır.

Sürüm 1.1.5.11
© 2019 TÜBİTAK - Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

444 66 90
TÜBİMER
İletişim | Yardım

TÜBİTAK Başkanlık
Tunus Caddesi No:90
06680 Kavaklıdere
Ankara, Türkiye

TÜBİTAK

Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)

➤ <https://giris.tubitak.gov.tr/kullaniciadiilegiris.htm>

Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi

İLETİŞİM/YARDIM
English | Türkçe

Kullanıcı Adı ve Parola İle Giriş

Merkezi Giriş Servisine ilk defa giriyorsanız ve daha önce TEYDEB PRODİS hesabı almışsanız parola bölümüne TEYDEB PRODİS parolanızı giriniz. TEYDEB PRODİS hesabınız yoksa, ARBİS' e giriş yaparken daha önce kullandığınız parolayı giriniz. ARBİS hesabınız yoksa, BİDEB' e giriş yaparken daha önce kullandığınız parolayı giriniz. Kaydınız yoksa 'Yeni Kullanıcı Kaydı' bağlantısını tıklayarak 'Yeni Kullanıcı Kaydı' yapınız. TÜBİTAK Başkanlık çalışanları kurum hesaplarıyla giriş yapmalıdırlar.

Elektronik İmza İle Giriş
Mobil İmza İle Giriş
E-Devlet İle Giriş
Yeni Kullanıcı Kaydı

TC Kimlik / Pasaport No
Parola

Giriş

Parolamı Unuttum
Kayıtlı E-postamı Değiştirmek İstiyorum

TÜBİTAK Merkezi Giriş Servisi TÜBİTAK Bilgi İşlem Daire Başkanlığı 2023-2010

- Yarışmaya, Türkiye ve KKTC’de örgün ve açık öğretim sisteminde **öğrenim gören tüm öğrenciler** katılabilir.
- Yarışmaya her öğrenci **yalnızca bir** proje ile katılabilir ve her proje **en çok üç** öğrenci tarafından hazırlanır.
- Bir projede **sadece bir** danışman görev alabilir ve danışman birden fazla projeye danışmanlık yapabilir. Danışman için alan sınırlaması yoktur. **Projede danışman olması zorunludur(2204-B).**
- Yarışmaya başvurusu yapılacak bir projede yer alacak öğrenciler ile danışman arasında birinci derece yakınlık ve çıkar ilişkisi/çatışması olarak kabul edilen bir ilişkinin olmaması gerekir.
- Yarışmaya başvurusu yapılacak bir projedeki öğrenciler ve danışman **farklı okullardan olabilir.**

- Projelerin, öğrencilerin özgün düşüncelerinden kaynaklanması, kendileri tarafından şekillendirilmiş, danışarak ama kendi bilgi ve becerileri ile Proje Rehberinde belirtilen formatta vesonlandırılmış olarak yarışmaya başvurusunun yapılması gerekir. **Fikir aşamasında veya devam etmekte olan projelerle yarışmaya başvuru yapılmaz. Bu durumda olduğu tespit edilen projeler yarışmadan elenir.**
- Aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) bu ve/ya herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce başvurusu yapılmış veya katılmış projelerle bu yarışmaya başvuru yapılamaz. Bu 4 kurala uymadığı tespit edilen projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.

➤ Başvuru sistemine eksik, hatalı veya yanlış belge ve bilgi yüklenmesi, hazırlanan projenin halk sağlığı ve güvenliği için risk teşkil etmesi, insanların kişilik haklarına aykırı çalışma yapılması, herhangi bir ticari ürün veya marka adının açıkça kullanılması, projede etnik kökene, kişi veya toplumu karalamaya yönelik içerik bulunması, omurgalılar üzerinde kesi yapılması, kan veya doku alınması, ağız ya da enjeksiyon yoluyla etkisi kesin olarak bilinmeyen tehlikeli ve yabancı madde verilmesi, sağlığı tehdit eden deneyler yapılması durumlarında proje başvuruları hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.

Neden Proje Yapmalıyım?

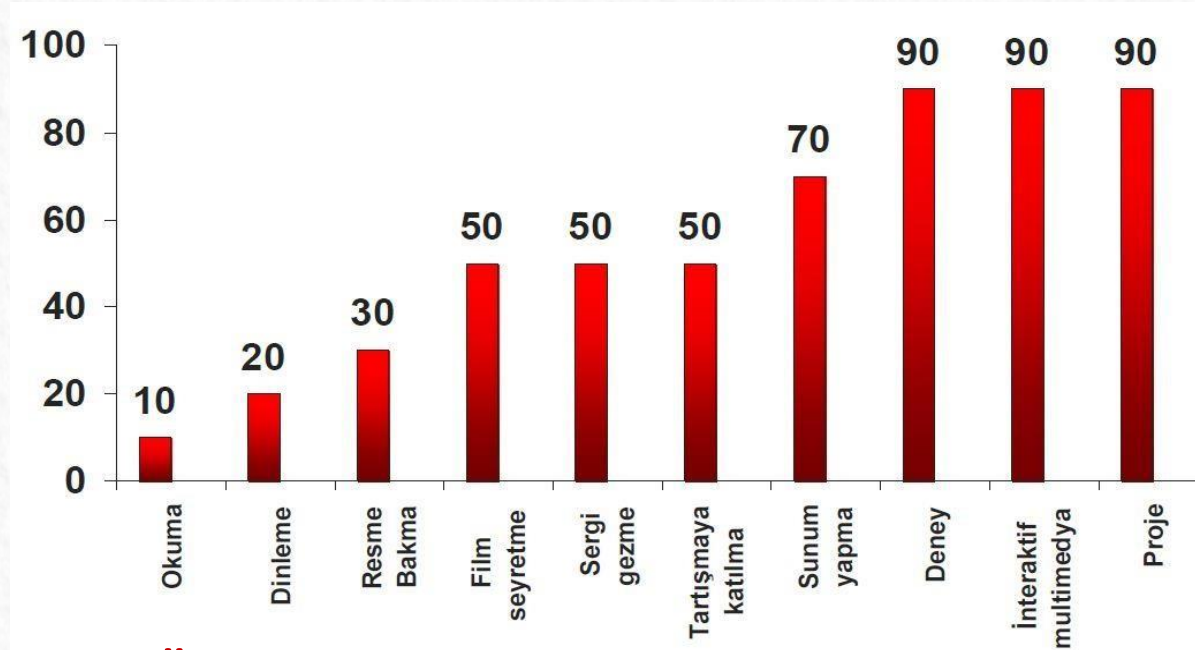
- *Problem çözme,*
- *İletişim,*
- *İş birliği,*
- *Yaratıcılık veyenilik,*
- *Eleştirel düşünme,*
- *Karar verme,*
- *Bilgi, teknoloji, medya okuryazarlığı,*
- *Sorumluluk,*
- *Liderlik,*
- *Üretkenlik,*
- *Esneklik veuyum,*
- *Girişimcilik*

Bireyin kendini gerçekleştirme ve çağa uyum sağlama için gerekli nitelikler 21. yy. becerileri altında toplanmıştır.

Neden Proje Yapmalıyım?

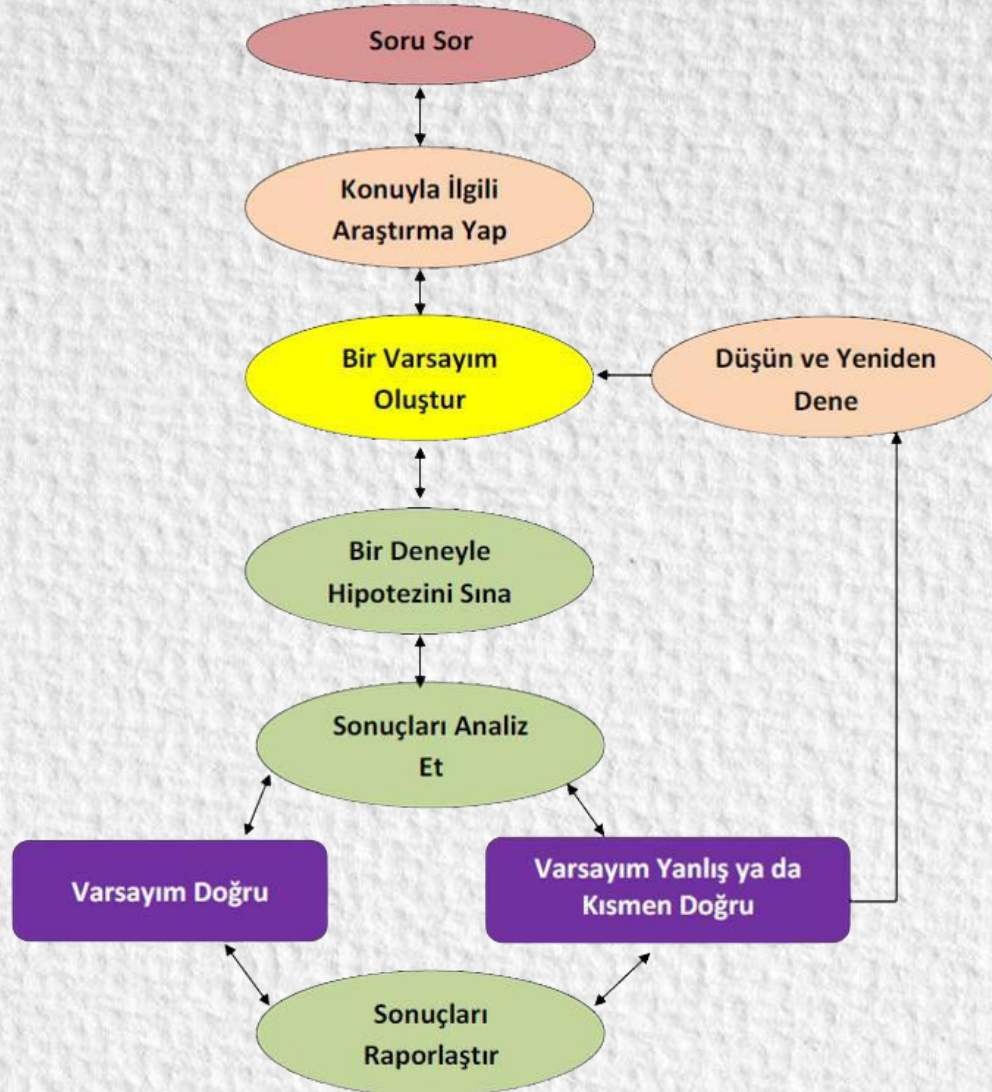
- **21. Yüzyıl becerilerini kazanmak ve geleceğe hazırlanmak için öğrenme ortamlarında harcadığımız zaman karşısında *ne kadar kalıcı öğrenme gerçekleştiriyoruz?***

Öğretim yöntemleri ve akılda kalma oranı

*ABD Drexel Üniversitesi, Müh. Fakültesi öğrencilerine uygulanan eğitim araştırması, Balkı, E., 2002

Bilimsel Düşünme-Araştırma Yöntemi

Yarışma Kategorileri

2204-B

- Biyoloji
- Coğrafya
- Değerler Eğitimi
- Fizik
- Kimya
- Matematik
- Tarih
- Teknolojik Tasarım
- Türkçe
- Yazılım

Yarışma 10 ana alanda düzenlenmektedir.

Yarışma 10 ana alanda düzenlenmektedir.

Yarışma Kategorileri

TEMATİK ALANLAR		
Aile İçi İletişim	Doğal Miras ve Doğal Kaynaklar	Nörobilim ve Nöroteknoloji
Akıllı Ulaşım Sistemleri	E-Öğrenme	Nükleer Enerji
Algoritma Tasarımı ve Uygulamaları	Ekolojik Denge	Okul Dışı Öğrenme Ortamları
Artırılmış, Sanal ve Karma Gerçeklik	Ekolojik Okuryazarlık	Orman ve Ormanları Koruma
Astronomi ve Astrofizik	Erişilebilir Yaşam Teknolojileri	Oyun ve Oyunlaştırma
Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele	Finansal Okuryazarlık	Robotik ve Kodlama
Bilgisayarsız Kodlama	Genetik ve Biyoteknoloji	Sağlıklı Beslenme
Bilim İletişimi	Gıda ve Gıda Arzı Güvenliği	Sağlıklı Yaşam ve Spor

Yarışma Kategorileri

TEMATİK ALANLAR		
Bilim Tarihi ve Felsefesi	Giyilebilir Teknolojiler	Salgın Hastalıklar ve Salgınla Mücadele
Biyoçeşitlilik	Göç ve Uyum	Sıfır Atık ve Geri Dönüşüm
Biyomedikal Cihaz Teknolojileri	Görsel ve İşitsel Sanatlar	Siber Güvenlik
Biyotaklit	Havacılık ve Uzay Bilimleri	Siber Psikoloji
Blokzincir	Hidrojen Enerjisi	Sorumlu Üretim ve Tüketim
Büyük Veri ve Bulut Bilişim	İnsan Hakları ve Demokrasi	STEAM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik)
Çevre ve Çevreyi Koruma	Jeotermal Enerji	Sürdürülebilir Şehirler ve Toplular
Çip Teknolojileri	Kültürel Miras	Tarım ve Hayvancılık Teknolojileri
Değerler Eğitimi	Küresel Isınma ve İklim Değişikliği	Yabancı Dil Eğitimi
Dijital İkiz	Makine Öğrenmesi	Yapay Zekâ
Dijital Oyun Tasarımı	Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji	Yenilenebilir Enerji
Dil ve Edebiyat	Medya Okuryazarlığı	Yer ve Deniz Bilimleri
Doğal Afetler ve Afet Yönetimi	Milli Teknoloji Hamlesi	Yoksullukla Mücadele

Aile İçi İletişim

Aile bireylerinin birbiriyle kurdukları iletişim olarak tanımlanabilir.

- Aile içinde duygu ve düşüncelerin açık bir şekilde ifade edememe, rahat konuşamama, kuşak çatışmaları, empati kuramama gibi iletişim engelleri ile ilgili anket çalışması yapılabilir.

Doğal Afetler ve Afet Yönetimi

➤ Doğal afetler, deprem, sel, toprak kayması (heyelan), çığ, fırtına, hortum, volkan, yangın gibi ani oluşan ve erozyon ve ölleşme, kuraklık, küresel ısınma ve iklim değişikliği, kıtlık, açlık, şiddetli soğuklar gibi uzun sürede oluşan doğa olayları olarak tanımlanır.

1- Doğal afetlerin önceden tahminine yönelik projeler yapılabilir.

2- Doğal afetler konusunda **uyarılar oluşurmaya**, yaşanabilecek bir afet **durumunda gerekli makamlara ve kurtarma birimlerine otomatik olarak bildirim** yapabilecek sistemlerin oluşturulmasına yönelik projeler yapılabilir.

Gıda ve Gıda Arzı Güvenliği

- İşlenmiş gıdalar, katma değeri yüksek ürünler, yerli katkı maddelerinin üretilmesi, gıda kayıplarının önlenmesi, üretim maliyetlerinin düşürülmesine yönelik projeler sunulabilir.

E-Öğrenme

- Öğrencilerin etkileşime girmesinin önündeki sınırlılıkların ortadan kaldırılması, paydaşlar arasında fırsat eşitliğinin sağlanması, dezavantajlı grupların da öğrenme olanaklarından yararlanması gibi konularda projeler sunulabilir.
- Özellikle pandemi nedeniyle önemi daha da anlaşılan **e-öğrenme eğitim uygulamalarına ilişkin özgün ve yenilikçi öneriler** konusunda projeler sunulabilir.

Sağlıklı Yaşam ve Spor

- Toplumda sağlıklı **beslenmenin önemi ve yaygınlaştırılması**, bireylerin yaşı cinsiyeti ve fizyolojik durumu göz önünde bulundurularak, ihtiyacı olan tüm besin öğeleriyle **yeterli ve dengeli beslenme alışkanlığı kazandırmaya** yönelik projeler sunulabilir.
- **Sağlıklı yaşam konusunda fiziksel, duygusal, entelektüel, sosyal, ruhsal, çevresel ve mesleki sağlık alanlarına** yönelik projeler sunulabilir.

Yapay Zeka

Yapay zekâ, bilgisayarların insanlar gibi düşünmesini sağlar.

1. Ses tanıma,
2. Görüntü işleme,
3. Spor performanslarının değerlendirilmesi,
4. Tarlalardaki bitkilerin durum tespiti,
5. Nesne ve kişi tespit/takip sistemleri gibi uygulamalar...

Çağrı Takvimi

Çağrı Dönemi	Çağrı Açılış Tarihi	Çağrı Kapanış Tarihi
2025	18 Kasım 2024	5 Şubat 2025

Proje Raporu Nasıl Yazılır? Ana Başlıklar

- 1- Proje Adı**
- 2- Proje Özeti**
- 3- Proje Amacı**
- 4- Giriş**
- 5- Yöntem**
- 6- İş-Zaman Çizelgesi**
- 7- Bulgular**
- 8- Sonuç ve Tartışma**
- 9- Öneriler**
- 10- Kaynaklar**
- 11- Ekler**

Proje Öneri Formu (Başvuru Formu)

Proje Ana Alanı :

Proje Tematik Alanı :

Proje Adı (Başlığı) :

Özet

1- Özet kısa ve anlaşılır olmalıdır. Proje adı en fazla 15 kelime olmalıdır.

2- Özeti tamamı **150-250 kelime** arasında olmalıdır.

3- Özette **amaç, yöntem, bulgular ve sonuçlardan** bahsedilir.

4- Çalışmanın **ayrıntılılarından, yorumlardan ve kaynaklardan** bahsedilmez

Anahtar kelimeler: En fazla **5** kelime

Proje Öneri Formu (Başvuru Formu)

Amaç

Bu bölümde doğrudan **projenin amacına**, somut **hedeflerine** ve içeriğine odaklanılmalıdır. Önerilen proje konusunun çözülmesi gereken ya da önceden çalışılmış aydınlatılması gereken bir problem olup olmadığı, **hangi eksikliği nasıl gidereceği veya hangi sorunlara çözüm getireceği** açıklanmalıdır.

Proje Öneri Formu (Başvuru Formu)

Giriş

Giriş, araştırma konusu hakkında **yapılmış araştırmaların sonuçlarının** ve bu alanda cevapsız olan soruların bilimsel makalelere dayandırılarak anlatıldığı **(kaynak taraması)** bölümdür.

1- Bu bölümde **çalışmanızın diğer benzer çalışmalardan ayrılan yönlerini** belirtiniz.

2- Bu çalışmayı, literatürdeki hangi boşluğu doldurmak için yaptığınızı ve literatürde yer alan **benzer çalışmalardan neyi, nasıl farklı yapacağınızı** açıklayınız.

3- Benzer çalışmalardan nasıl yararlandığınızı ve **sizin çalışmanızın neleri hedeflediğini** açıklayınız.

4- Bu bölümün sonunda, ayrıca, **araştırma sorusunun** (problemini) **ne olduğu, nasıl ele alınacağı ve hipotezin ne olduğu** kısaca belirtilir.

Proje Öneri Formu (Başvuru Formu)

Yöntem

Araştırma yönteminin, veri toplama araçlarının, deney ve gözlem düzeneklerinin ve verilerin analiz yönteminin verildiği bölümdür.

Bu bölümde aşağıdaki kısımlara ve alt başlıklara yer verilir:

- 1- Çalışmanın **metodu veya araştırma deseni**,
- 2- Çalışma **grubunuz, evreniniz, örnekleminiz** (çalışmanızda kişilerden veri topladıysanız), **çalışma sahanız, yeriniz ve bunların özellikleri**,
- 3- **Veri toplama araçlarınızın neler olduğu, onları siz geliştirdiyse bunu nasıl yaptığınız ve veri toplama süreciniz**,
- 4- **Gözlemlerinizi**, saha çalışmalarınızı ve bunları nasıl gerçekleştirdiğiniz, **verileri nasıl analiz ettiğiniz** ve bunun için hangi araç ya da yazılımları kullandığınız,
- 5- **Deney düzenekleri, malzemeleri ve deneysel süreçleri** (deneysel bir çalışma ise)
- 6- Deneysel çalışmalarda deney düzeneği, **verilerin nasıl toplandığı açıkça anlatılmalıdır**. Deney düzeneğindeki önemli ölçüm cihazlarının (ne olduğu, ölçüm aralığı, duyarlılığı vb). Kimyasal ve biyolojik malzemenin temel özellikleri belirtilmelidir. Örneğin bir voltmetre kullanılıyorsa bunun ölçüm aralığı **5-30 Volt olan bir voltmetre** olarak belirtilmesi gibi...
- 7- Kullanılan analiz ve hesaplamalar bu bölümde verilmelidir.

Sonuç ve Tartışma

Proje raporunun en önemli kısımlarından birisi bu bölümdür. **Bu bölümde proje çalışması ile elde edilen bulgular araştırma sorusuna veya problemine uygun olarak yorumlanır. Sonuçlar, sayısal değerler ve/veya sözlü olarak ifade edilir.** Sonuçları tartışırken kaynak araştırmasında yer alan **benzeri çalışmalarla karşılaştırmalar yapılır.** Sonuçlarınızı olumsuz yönde etkileyen etkenler varsa bu bölümde açıklanır.

Öneriler

Bu bölümde benzer çalışmalar yapacak olanlara yol göstermesi bakımından öneriler varsa belirtilir.

Kaynaklar

Bu bölümde, proje sürecinde yararlanılan ve proje raporu içerisinde atıf yapılan tüm kaynaklar listelenir. Kaynaklar APA yazım kuralları ve kaynak gösterme biçimine göre listelenir.

Proje Öneri Formu (Başvuru Formu)

Ekler

Varsa konuyu dağıtacağı düşünülen veya çok uzun metinlerden oluşan, çeşitli araştırma bulgularına dayalı çok uzun **tablolar, formüller, ayrıntılı deney verileri, bilgisayar programları, anketler vb.** EKLER bölümünde verilebilir. Araştırmayı yapmak için alınan yasal izinler, yazışmalar, gerekirse e-posta örnekleri de burada verilmelidir. Eklerin her biri için uygun bir başlık seçilerek metin içerisinde geçiş sıralarına göre "Ek 1., Ek 2..." şeklinde, ayrı bir sayfadan başlayacak şekilde yer almalıdır.

Eklerin proje raporunun sayfa sınırı olan **20 sayfaya sığmaması durumunda e-bideb sisteminde EK BELGELER kısmına yüklenmesi gerekmektedir.** Bu durumda proje raporunda EK BELGELER kısmına dosya yüklendiği belirtilmeli ve eklenen belgeler liste halinde yazılmalıdır.

Proje öneri formu hazır ise, başvurunuzu yapabilirsiniz.

Başvuru (https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm)

TÜBİTAK Ana Sayfa | E-BİDEB English | Türkçe İLETİŞİM/YARDIM

TÜBİTAK BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi

TÜBİTAK BİDEB BAŞVURU VE İZLEME SİSTEMİNE HOŞGELDİNİZ.

• Bu sayfadan Bilim İnsanı Destekleme Programları hakkında bilgi alabilir, başvuru yapabilir ve başvurunuzun sonucunu öğrenebilirsiniz.

• Başvuruya açık programlardan birine başvuru yapmak istiyorsanız ya da daha önce başvurduğunuz programlarla ilgili bilgi almak istiyorsanız '[Sisteme Giriş](#)' düğmesine basarak sisteme giriş yapmalısınız.

Başvuruya Açık Programlar

Desteklenen Kişi Bilgi/Belge Girişi Açık Olan Programlar

Başvuruya Açılacak Programlar

Başvurusu Sona Eren Programlar & Sonuçlar

Sisteme Giriş >>

Personel Girişi >>

Ana Sayfa

Gerekli Yazılımlar

BİDEB Yazışma Adresi
TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB)
TÜBİTAK Başkanlık Binası
Tunus Caddesi No:80
Kavaklıdere/ANKARA, 06100

Olimpiyat Sınav Sonuçları

TÜBİTAK BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi TÜBİTAK - Bilgi İşlem Daire Başkanlığı 2021

Başvuru (https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm)

**DANIŞMAN
ÖĞRETMEN
BİLGİLERİ İLE
ARBİS GİRİŞİ
YAPILIR**

Merkezi Kimlik Doğrulama Servisi

İLETİŞİM/YARDIM
English | Türkçe

Kullanıcı Adı ve Parola İle Giriş

 Daha önce ARBİS hesabı almışsanız parola bölümüne ARBİS parolanızı giriniz. ARBİS hesabınız yoksa, e-BİDEB' e giriş yaparken daha önce kullandığınız parolayı giriniz. Sisteme ilk defa giriyorsanız 'Yeni Kullanıcı Kaydı' bağlantısını tıklayarak 'Yeni Kullanıcı Kaydı' yapınız. TÜBİTAK Başkanlık çalışanları kurum hesaplarıyla giriş yapmalıdırlar.

Elektronik İmza İle Giriş

Mobil İmza İle Giriş

E-Devlet İle Giriş

Yeni Kullanıcı Kaydı

TC Kimlik / Pasaport No

Parola

Giriş

Parolamı Unuttum
Kayıtlı E-postamı Değiştirmek İstiyorum

TÜBİTAK Merkezi Giriş Servisi TÜBİTAK Bilgi İşlem Daire Başkanlığı 2023-2010

Başvuru (<https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm>)

TÜBİTAK-BİDEB 2204
Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri
Yarışması

TÜBİTAK - Bilim İnsanı Destek Programları
Başkanlığı

Tunus Caddesi, No:80, 06100,
Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 444 66 90

e-Posta adresi: bideb2204@tubitak.gov.tr

TEŐEKKÜRLER

AR-GE Birimi